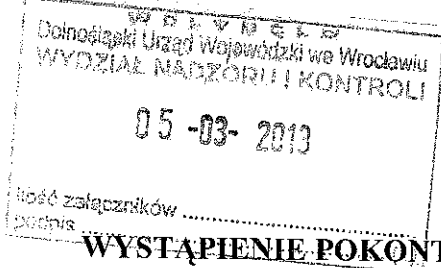

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 4 marca 2013 r.

PS-KNPS.431.4.2.2013

Pan
Jan Bronś
Burmistrz
Miasta Oleśnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 7-8 lutego 2013 r. na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) kontrolerzy Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu: Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca kontroli oraz Honorata Borowiec - starszy inspektor wojewódzki – kontroler, przeprowadzili kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Oleśnicy. Zakres kontroli obejmował organizację i funkcjonowanie miejskiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o program kontroli zatwierdzony dnia 30 stycznia 2013 r. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 stycznia 2012 r. do dnia kontroli, funkcję dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy pełniła Pani Danuta Szczepanik - odpowiedzialna za obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI), natomiast za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta Oleśnica.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę **pozytywną z nieprawidłowościami**. Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zmiany w cytowanej powyżej ustawie dotyczące konieczności opracowania w/w programu zostały wprowadzone nowelą w sierpniu 2010 r. W mieście Oleśnica został przyjęty do realizacji Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2015 na podstawie Uchwały Nr XVIII/149/12 Rady Miasta Oleśnicy z dnia 29 marca 2012 r.

W toku kontroli ustalono, iż w Gminie Miejskiej Oleśnica obowiązuje Oleśnicka Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009 - 2015. Przyjęto ją Uchwałą Nr XXVII/164/2008 Rady Miasta Oleśnicy z dnia 28 listopada 2008 roku. Została ona opracowana na podstawie danych pochodzących z MOPS w Oleśnicy, PUP, PCPR, Komendy Powiatowej Policji, Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o niepełnosprawności oraz źródeł internetowych (GUS), a także badań ankietowych przeprowadzonych wśród przedstawicieli instytucji działających w obszarze problemów i potrzeb. Dokonując analizy dokumentu ustalono, że w Strategii ujęto zjawisko przemocy w rodzinie w obrębie diagnozy problemów społecznych i wskazano działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jest ona spójna z Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Odnosząc się do art. 6 ust. 2 pkt 2 cytowanej wyżej ustawy, gmina zobowiązana jest do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Przeprowadzona kontrola wykazała, że Miasto Oleśnica wywiązuje się z powyższego zadania, realizując je poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej lub inne podmioty, z którymi podpisano stosowne porozumienia. Na terenie Miasta funkcjonuje system bezpłatnej pomocy specjalistycznej. Można ją uzyskać w:

- Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Jednostkach oświatowych,
- Świetlicy Środowiskowej

Wyżej wymienione podmioty udzielają osobom zainteresowanym pomocy i wsparcia psychologicznego, prawnego, socjalnego, a w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu pracownicy MOPS organizują schronienie w wytypowanych ośrodkach.

Uchwałą Nr XIV/100/11 Rady Miasta Oleśnicy z dnia 30 listopada 2011 r. określono tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania.

W myśl art. 9 ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy burmistrzem a przedstawicielami podmiotów określonych w art. 9 a ust. 3 lub 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Między Burmistrzem Miasta Oleśnica a 11 podmiotami zostały zawarte porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym. Zgodnie z § 2 zawartych porozumień strony zobowiązują się do zapewnienia udziału przedstawiciela w posiedzeniach ZI oraz oddelegowania osoby do udziału w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej (GR).

Wśród podmiotów z którymi podpisano porozumienia brak jest organizacji pozarządowej, ponieważ taka nie funkcjonuje na terenie Miasta Oleśnicy – jak wynika z wyjaśnień Dyrektora MOPS. Należy jednak pamiętać, że uczestnictwo w posiedzeniach Zespołów Interdyscyplinarnych przedstawiciela ww. podmiotu jest wymogiem ustawowym, (art. 9a ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.), który w przyszłości trzeba będzie dopełnić, w momencie np. pojawienia się takiej organizacji w Oleśnicy.

Zarządzeniem Nr 57/VI/2012 Burmistrza Miasta Oleśnicy z dnia 12.03.2012 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, jest to zgodne z art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.). W jego skład weszli wskazani przez Burmistrza przedstawiciele instytucji i jednostek działających na terenie Miasta Oleśnicy, w sumie 13 osób. Stanowią oni stały skład Zespołu Interdyscyplinarnego,

Zgodnie art. 40, 41 i 42 ustawy z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jako administrator danych osobowych jest obowiązany zgłosić zbiór danych pod nazwą „Zespół Interdyscyplinarny” do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych. W toku kontroli ustalono, iż Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnicy dopełnił w/w obowiązku.

W trakcie pierwszego posiedzenia ZI, które odbyło się 15 marca 2012 r. dokonano wyboru przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, a większość jego członków złożyła oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Pozostali członkowie składali oświadczenia w trakcie kolejnych posiedzeń. Ich treść odpowiada art. 9 c ust. 3 ustawy.

W jednym przypadku nie dotrzymano ustawowego terminu zwołania kolejnego posiedzenia ZI – w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące i jest to niezgodne z art. 9 a ust. 7 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Od dnia powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do dnia przeprowadzenia kontroli:

- W 2012 roku założono 17 NK, zakończono 3, zostało 14;
- W 2013 roku założono 2 NK;
- Obecnie w toku jest 16 spraw.

Konkretne sprawy związane z wpływaniem Niebieskiej Kart (NK) są rozpatrywane przez grupy robocze i jest to zgodne z art. 9 a ust. 10 ww. ustawy. Stwierdzono, że w trakcie posiedzeń podejmuje się niezbędne działania. Jako uchybienie wykazano, że *nie zawsze są zachowane terminy przekazywania NK przez podmiot, który je założył – w tym wypadku przez Policję, co narusza § 7 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).*

Po zakończeniu procedury NK sporządzany jest protokół podpisany przez Przewodniczącą ZI. Z dokumentacji wynika, że w żadnym z trzech przypadków zakończenia procedury nie powiadomiono podmiotów uczestniczących w sprawie o zakończeniu procedury i jest to niezgodne z § 18 ust. 3 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

W analizowanych sprawach (2/12, 3/12, 5/12, 6/12, 7/12, 10/12), ustalone wstępne indywidualne plany pomocy dla ofiary bądź sprawcy zawarte były tylko w Niebieskiej Karcie C i D – jeśli ta była wypełniana. Jest to niezgodne z § 16 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Pozostałe plany opracowane były już na kolejnych posiedzeniach GR i są bardzo ogólnikowe, za wyjątkiem planu pomocy zawartym w sprawie Nr 3/12, w której na drugim posiedzeniu opracowano wyczerpujący plan. *Wskazane jest przywiązywać większą wagę w opracowywaniu indywidualnych planów pomocy, z których powinny wynikać cele, zadania do realizacji, osoby odpowiedzialne, terminy. Plany powinny podlegać monitoringowi, którego odzwierciedlenie powinno znajdować się w dokumentach.*

Ponadto jako nieprawidłowości należy wskazać:

- *W sprawie Nr 7/12 jedna osoba z GR zamiast zespołu, wniosowała o zakończenie procedury, jest to niezgodne z § 16 ust. 1 pkt 5 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).*
- *W sprawach 1/12 i 9/12 pomimo założenia NK, ani Grupa Robocza ani Zespół Interdyscyplinarny nie podjął działań. Ofiary zostały skierowane do OIK we Wrocławiu. Procedury pozostają nadal otwarte, jedna od 17.07.2012 r., druga od 10.02.2012 r. Jest to niezgodne z § 16 ust. 1 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).*
- *W niezakończonych procedurach NK Nr 4/12, 5/12, 10/12, sprawy zostały oficjalnie przekazane pracownikowi socjalnemu MOPS, który nadal je monitoruje. Pracownik socjalny może monitorować sprawę jedynie jako członek Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grupy Roboczej. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245) nie przewiduje przekazywania przez ZI lub GR formularza NK innym podmiotom.*

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości:

1. Brak porozumienia o współpracy w ZI z przedstawicielem organizacji pozarządowej.
2. Brak posiedzeń ZI co najmniej raz na 3 miesiące.
3. Nieprzestrzeganie procedury NK w zakresie:
  - a. Powiadamiania podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu;
  - b. Terminu przekazywania formularza NK przez organ który je założył do przewodniczącego ZI;
  - c. Rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań w ramach procedury NK przez członków GR – a nie tylko jednego jej przedstawiciela;
  - d. Podejmowania działań (w tym braku pomocy, braku indywidualnego planu pomocy) w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, jak również braku działań w stosunku do osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc;
  - e. Przekazywania niezakończonych procedur NK pracownikom socjalnym MOPS.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej oraz stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Należy uregulować kwestię powołania do Zespołu Interdyscyplinarnego osoby reprezentującej organizację pozarządową.
Podstawa prawna: art. 9 a ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
Termin realizacji: niezwłocznie
2. Posiedzenia ZI powinny odbywać się nie rzadziej niż co trzy miesiące.
Podstawa prawna: art. 9 a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.).
Termin realizacji: na bieżąco.
3. Należy zobowiązać przewodniczącego ZI do powiadamiania podmiotów uczestniczących w procedurze NK o jej zakończeniu.
Podstawa prawna: § 18 ust. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)
Termin realizacji: na bieżąco.
4. Należy zobowiązać wszystkie podmioty związane porozumieniami i realizujące procedurę NK do przestrzegania obowiązku terminowego przekazywania przewodniczącemu ZI formularza NK.
Podstawa prawna: § 7 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)
Termin realizacji: na bieżąco.
5. Rozstrzygnięć o braku zasadności działań w ramach procedury NK powinni dokonywać członkowie Grupy Roboczej powołanej do sprawy.
Podstawa prawna: § 16 ust. 1 pkt 5 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)
Termin realizacji: na bieżąco.
6. Należy zobowiązać przewodniczącego ZI do realizowania i dokumentowania wszystkich działań w związku z wszczęciem procedury NK.
Podstawa prawna: § 16 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)

Termin realizacji: na bieżąco.

7. Należy zobowiązać przewodniczącego ZI do przestrzegania procedury NK w zakresie prowadzenia jej tylko przez członków ZI lub GR.

Podstawa prawna: § 8 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zgodnie z art.128 ust.2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013 r., poz. 182.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

Zarówno w przypadku uwzględnienia, jak i nieuwzględnienia wniesionych zastrzeżeń, kontrolowana jednostka zobowiązana jest w terminie 30 dni do powiadomienia Wojewody o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Sztybowska
Z-C A D Y R E K T O R A
Wydziału Polityki Społecznej

.....
kierownik jednostki kontrolującej

Do wiadomości:

- 1) Danuta Szczepanik – Dyrektor MOPS w Oleśnicy.